

Zaak C-85/18

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

8 februari 2018

Verwijzende rechter:

Judecătoria Oradea (Roemenië)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

4 oktober 2017

Verzoekende partij:

CV

Verwerende partij:

DU

[OMISSIS]

JUDECĂTORIA ORADEA

SECȚIA CIVILĂ

(rechter in eerste aanleg Oradea, Roemenië – afdeling civiele zaken)

[OMISSIS]

BESCHIKKING

Openbare zitting van 4 oktober 2017

[OMISSIS]

Bij de verwijzende rechter is een civiele zaak aanhangig betreffende minderjarigen en familie tussen verzoeker CV en verweerder DU over de bepaling van de woonplaats van een minderjarige en de vaststelling van alimentatie.

Op het afroepen van de namen ter openbare terechtzitting van heden hebben verzoeker, verzoekers vertegenwoordiger [OMISSIS] en verweersters vertegenwoordiger [OMISSIS] geantwoord. Verweerster was afwezig.

[OMISSIS]

Verzoekers vertegenwoordiger steunt het verzoek tot adiëring van het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) opdat het zich uitsprekt over verzoekers verzoek inzake het begrip verblijfplaats van de minderjarige in de onderhavige zaak.

Verweersters vertegenwoordiger is van mening dat volgens de artikelen 8, 9 en 42 van verordening [(EG) nr. 2201/2003 van de Raad van 27 november 2003 betreffende de bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid, en tot intrekking van verordening (EG) nr. 1347/2000] dat verzoek niet kan worden ingewilligd. Hij verzoekt de verwijzende rechter in aanmerking te nemen dat verzoeker de in kracht van gewijsde gegane definitieve beslissing van de Curtea de Apel București (rechter in tweede aanleg Boekarest, Roemenië) naast zich neerlegt en dat het kind nog steeds bij verzoeker woont. [Hij is van mening dat] die beslissing ook krachtens de verordening dient te worden erkend en dat de behandeling van de zaak niet hoeft te worden geschorst.

De verwijzende rechter verklaart zich bevoegd om de voorwaarden voor ontvankelijkheid van het verzoek tot adiëring van het Hof te onderzoeken.

Gelet op het verzoek van verzoeker CV om het Hof te verzoeken om een prejudiciële beslissing stelt

DE JUDECĂTORIA

het volgende vast.

Verzoeker CV heeft beroep ingesteld bij de verwijzende rechter [OMISSIS] en verweerster DU gedagvaard. Hij verzoekt de verwijzende rechter vast te stellen dat de op 29 oktober 2010 geboren minderjarige zijn woonplaats bij zijn vader heeft, verweerster te veroordelen tot betaling van alimentatie ten bedrage van 25 % van haar netto-inkomen en verweerster in de kosten te verwijzen in geval van verzet.

Ter ondersteuning van zijn verzoek wijst verzoeker erop dat partijen, die beiden Roemeens staatsburger zijn, op het Portugese grondgebied ongehuwd samenwoonden en op 29 oktober 2010 de ouders zijn geworden van de minderjarige.

In juli 2015 heeft verweerster de gemeenschappelijke woonplaats van partijen in Portugal verlaten, aangezien zij een relatie met een andere man had. Het kind bleef bij zijn vader wonen. Later, in de lente van 2016, is verzoeker definitief naar

Roemenië teruggekeerd samen met de minderjarige, die uitsluitend onder de hoede van zijn vader was. Derhalve is het kind sinds april 2016 in Roemenië ingeschreven op school en in die omgeving geïntegreerd. **[Or. 2]**

Tevens is vermeld dat verweerster, sinds zij de gemeenschappelijke woonplaats heeft verlaten, het kind slechts sporadisch heeft bezocht, waarbij zij snoepgoed voor hem meebracht, zonder op andere wijze bij te dragen in zijn onderhoud of aan zijn opvoeding. Dit is nog steeds het geval. Verweerster neemt per mobiele telefoon slechts eenmaal per maand contact op met het kind en geeft hem niet wat hij nodig heeft om op te groeien en zich te ontwikkelen.

Voorts heeft verzoeker opgemerkt dat verweerster volkomen onterecht een verzoek tot terugkeer van het kind heeft ingediend op grond dat het kind is ontvoerd door zijn vader, en dat de Portugese autoriteiten zich tot de Roemeense autoriteiten hebben gewend met het oog op de terugkeer van de minderjarige.

In het verweerschrift dat op bladzijde 38 van het dossier is te vinden, heeft verweerster DU verzocht om verzoekers vordering af te wijzen en verzoeker in de kosten te verwijzen.

In de eerste plaats heeft verweerster op grond van artikel 132 van de Codul de procedură civilă (wetboek van burgerlijke rechtsvordering), onder verwijzing naar artikel 8 van verordening nr. 2201/2003, een exceptie van territoriale onbevoegdheid van de Roemeense instanties tot beslechting van de onderhavige zaak opgeworpen, op grond dat de wettelijke woonplaats van de minderjarige zich in Portugal bevindt, zoals de Tribunalul București (rechter in eerste aanleg Boekarest, Roemenië) en de Curtea de Apel București hebben geoordeeld in de zaak [OMISSIS] betreffende internationale kinderontvoering.

Bovendien blijkt dat, voordat verzoeker samen met het kind naar Roemenië is vertrokken, verweerster in Portugal een procedure heeft ingesteld om vast te stellen dat het kind zijn woonplaats bij zijn moeder had. Voorlopig was bepaald dat het kind zijn woonplaats bij zijn moeder had, maar de vader is samen met het kind uit Portugal gevlucht, zonder de toestemming van de moeder.

De door verweerster opgeworpen exceptie heeft voorrang boven alle andere excepties en de grond van de zaak, zodat de verwijzende rechter ze met voorrang ter discussie aan partijen heeft voorgelegd.

Nadat die exceptie was opgeworpen, heeft verzoeker bij het dossier een verzoek gevoegd om het Hof te verzoeken om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

[OMISSIS] [de vragen worden ongewijzigd herhaald in het dictum]

Bij het onderzoek van de voorwaarden voor ontvankelijkheid van de adiëring stelt de verwijzende rechter vast dat verweerster in casu een exceptie van territoriale onbevoegdheid van de Roemeense instanties tot beslechting van de

zaak heeft opgeworpen, op grond dat de wettelijke woonplaats van de minderjarige zich in Portugal bevindt.

Zo zijn partijen Roemeense staatsburgers, woonden zij ongehuwd samen in Portugal en zijn zij op 29 oktober 2010 de ouders geworden van de minderjarige. Zij zijn uit elkaar gegaan en verweerster is met een andere man, een Portugese staatsburger, gaan samenwonen. De minderjarige is in Portugal geboren en bezit de nationaliteit van die staat. De ouders van de minderjarige, die Roemeense staatsburgers zijn, oefenden samen het krachtens het Portugese recht van rechtswege verleende ouderlijk gezag uit, dat ook het recht omvat om de verblijfplaats van het kind te bepalen. Voorts heeft de moeder van de minderjarige in Portugal een procedure ingesteld en is voorlopig bepaald dat het kind zijn woonplaats bij zijn moeder heeft.

In april 2016 is de vader echter samen met de minderjarige naar Roemenië teruggekeerd, zonder de toestemming van de moeder (verweerster). De moeder heeft zich tot de bevoegde Portugese instanties gewend, die zich op hun beurt tot de Roemeense autoriteiten hebben gewend, wat heeft geleid tot de zaak [OMISSIS] bij de Tribunalul București betreffende internationale kinderontvoering. Bij civiel vonnis [OMISSIS] heeft de Tribunalul București het door de moeder DU tegen de vader CV ingestelde verzoek ingewilligd en de terugkeer van de minderjarige naar Portugal, zijn gewone verblijfplaats, gelast. Dat vonnis is definitief geworden door het arrest [OMISSIS] van de Curtea de Apel București – Secția a III-a Civilă și pentru Cauze cu Minori și Familie (Derde kamer voor civiele zaken en zaken betreffende minderjarigen en familie), waarbij is geoordeeld dat [**Or. 3**] het kind niet kan worden geacht zijn gewone verblijfplaats in Roemenië te hebben, aangezien de overbrenging van de minderjarige van Portugal naar Roemenië zonder de toestemming van zijn moeder, onwettig is.

Op 21 april 2017 heeft de vader CV bij de Judecătoria Oradea het onderhavige beroep ingesteld en verzocht vast te stellen dat het kind zijn woonplaats in Roemenië heeft. Aangezien de moeder (verweerster) haar woonplaats in het buitenland heeft en er dus sprake is van een grensoverschrijdend element, is verordening nr. 2201/2003 van toepassing wat de bevoegdheid betreft om kennis te nemen van de zaak. Zo bepaalt artikel 8 van die verordening dat „[t]er zake van de ouderlijke verantwoordelijkheid [...] de gerechten [bevoegd zijn] van de lidstaat op het grondgebied waarvan het kind zijn gewone verblijfplaats heeft op het tijdstip dat de zaak bij het gerecht aanhangig wordt gemaakt”. Op het tijdstip van de aanhangigmaking van de zaak bij de Judecătoria Oradea had de minderjarige zijn gewone verblijfplaats bij zijn vader in Oradea. Bij rechterlijke beslissingen van de Tribunalul București en de Curtea de Apel București is echter vastgesteld dat de overbrenging van de minderjarige van Portugal naar Roemenië onwettig was en dat de gewone verblijfplaats van de minderjarige zich in Portugal bevond. Daarom is een exceptie van territoriale onbevoegdheid van de Roemeense instanties tot beslechting van de zaak opgeworpen.

Artikel 267[, tweede alinea,] van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: „VWEU”) voorziet in de mogelijkheid voor een rechterlijke instantie van een der lidstaten om zich tot het Hof te wenden indien zij een beslissing op dit punt noodzakelijk acht voor de beslechting van de zaak. Indien de vraag wordt opgeworpen in een zaak aanhangig bij een nationale rechterlijke instantie waarvan de beslissingen volgens het nationale recht niet vatbaar zijn voor hoger beroep, is deze instantie gehouden zich tot het Hof te wenden.

In casu heeft verzoeker gevraagd om het Hof te verzoeken om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van het begrip „gewone verblijfplaats” van het kind. De verwijzende rechter zal van dat begrip gebruikmaken om zich uit te spreken over de opgeworpen exceptie.

Daarom verklaart de verwijzende rechter het verzoek tot adiëring van het Hof ontvankelijk, wijst hij dat verzoek toe en maakt hij de zaak aanhangig bij het Hof [OMISSIS] [de vragen worden ongewijzigd herhaald in het dictum].

[OMISSIS]

OM DIE REDENEN

BESLIST DE JUDECĂTORIA ORADEA

IN NAAM DER WET:

Krachtens artikel 267[, tweede alinea,] VWEU wordt het Hof verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

1. *Moet het begrip gewone verblijfplaats van het kind in de zin van artikel 8, lid 1, van [verordening (EG) nr. 2201/2003 van de Raad van 27 november 2003 betreffende de bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid, en tot intrekking van verordening (EG) nr. 1347/2000] aldus worden uitgelegd dat het overeenkomt met de plaats waar het kind in zekere mate is geïntegreerd in een sociale en familiale omgeving, ongeacht of op het grondgebied van een andere lidstaat een rechterlijke beslissing is gegeven na de verhuizing van het kind met zijn vader naar het grondgebied van de staat waar de minderjarige in die sociale en familiale omgeving is geïntegreerd? Of is in dat geval artikel 13 van [Or. 4] verordening nr. 2201/2003 van toepassing, op grond waarvan de bevoegdheid wordt gebaseerd op de aanwezigheid van het kind?*
2. *Is het feit dat de minderjarige de nationaliteit bezit van de lidstaat waar hij zich met zijn vader heeft gevestigd en dat de ouders alleen de Roemeense nationaliteit bezitten, in dat geval relevant voor de bepaling van de gewone verblijfplaats?*

[OMISSIS]